

OSMI TEDEN IZOBRAŽEVANJA NA DALJAVO- SLJ- LEBAN- 9. A/ 1. SKUPINA

9. a/ 1. skupina (11. 5. do 15. 5. 2020)

lidija.leban@guest.arnes.si tel. 040 356 699

Dragi učenci, lepo pozdravljeni!

Tudi v tem tednu se bomo ukvarjali z avorji in deli **slovenske moderne**, znotraj katere se je razvila tudi izjemna poezija. Spoznali boste njene pesnike in prvi bo na vrsti Josip Murn-Aleksandrov, za njim Dragotin Kette in potem še Oton Župančič.

Dan, datum	VSEBINA	OPOMBE - kje
Ponedeljek, 11. 5. 2020	JOSIP MURN ALEKSANDROV: In čarovnica (Pastirjeva pesem), ljubezenska pesem s pridihom ljudske pesmi	1. Odpri berilo na strani 112-113 in natančno preberi besedila na zavihkih (tj. levo in desno od pesmi). 2. Preberi pesem. Razmisli, o čem govori. 3. Odgovori na vprašanja (Dejavnosti po branju) in odgovore zapiši v zvezek za književnost pod naslov Josip Murn Aleksandrov: In čarovnica Odgovarjaj v jasnih povedih, pravopisno pravilno in čitljivo.
Torek, 12. 5. 2020	Josip Murn – Aleksandrov (življenje in delo)-zapis v zvezek za književnost	Spodaj pod tedenskim razporedom je priloga o pesniku Murnu. Natisni in prilepi jo v zvezek ali pa prepishi. O pesniku preglej tudi PPP, ki je kot priloga objavljena na spletu zraven navodil.
Sreda, 13. 5. 2020	DRAGOTIN KETTE: Aj, ta lepa krčmarica	Novi svet iz besed 9, stran 132 in 133 1. Oglej si sliko pod pesmijo, nato pa preberi besedilo v rubriki Dejavnosti pred branjem. 2. Preberi pesem. 3. Razmisli: - Je pesem lirski ali epski (zakaj)? - O čem pripoveduje pesem? - Kdo je izpovedovalec? - Zakaj je izpovedovalcu tako pomemben klobuk? Lahko rečeš, da je simbol? Česa? - Kakšna je

		zunanja oblika pesmi? Opiši jo. - S katerimi pridevniki pesnik opisuje krčmarico? - Kakšen konec si je zamislil izpovedovalec? - Kakšno je vzdušje v pesmi (zakaj)? 4. V zvezek za književnost napiši naslov Dragotin Kette: Aj, ta lepa krčmarica, nato zapiši odgovore na zgornja vprašanja.
Četrtek, 14. 5. 2020	Dragotin Kette (življenje in delo)	1. Preberi vsa besedila na zavihkih, tj. levo in desno od pesmi (str. 132, 133). 2. Ponovno preberi kratek zapis o pesniku na strani 132. O njegovem delu prepiši naslednje besedilo:
		Kette je poleg hudomušnih pesmi (Aj, ta lepa krčmarica), pisal tudi otroške pesmi, basni, sonete in gazele. Najbolj poznan je sonet z naslovom Na oččevem grobu. Poznamo ga tudi kot pisca pravljice Šivilja in škarjice. Pesniško zbirko z naslovom Pesmi je po njegovi smrti uredil in izdal Anton Aškerc.
		Preberi še PPP, ki je kot priloga objavljena na šolskih spletnih straneh. Zvezke bom pregledala v šoli.
Petek, 15. 5. 2020	PREVERJANJE (razumevanje UB)	Zdaj te čaka še preverjanje. Preberi besedilo, reši naloge in slike pošlji učiteljici do najkasneje v soboto, 16. 5. 2020. Preverjanje je priloženo spodaj pod tedenskim razporedom in razlago o pesniku Murnu.

Josip Murn - Aleksandrov

Josip Murn, slovenski pesnik, * 4. marec 1879, Ljubljana, † 18. junij 1901, Ljubljana

Izobrazba: Univerza na Dunaju

Pokop: Žale centralno pokopališče, Ljubljana

Knjige: Pesmi in romance

Od kod Murnov psevdonim (izmišljeno, dodatno ime) Aleksandrov? Nekajkrat je preživel svoje šolske počitnice tudi v Vipavski dolini na domačiji pri Aleksandrovih. Od tod psevdonim, ki mu je bil izjemno ljub.

Murn se je rodil kot nezakonski sin. Oče se je kmalu po njegovem rojstvu poročil z drugo, nesrečna mati pa se je odpravila v Trst za zaslužkom. Josipa je pustila v reji na Zadobrovi, ko je dopolnil štiri leta, ga je vzela k sebi daljna sorodnica matere Polona Kalanova.

Po končani maturi na ljubljanski gimnaziji je odšel študirat na trgovsko akademijo na Dunaju, hkrati pa se je vpisal tudi na pravo. Zaradi gmotnih težav ni končal študija in je zapustil Dunaj. Vrnil se je v staro cukrarno (stavba ob Ljublanici, ki jo sedaj prenavljajo), kjer so ga obiskovali prijatelji in pesniki Dragotin Kette, Ivan Cankar in Oton Župančič. Aprila 1901 je umrl zaradi jetike na isti postelji kot dve leti pred njim pesnik in prijatelj Kette. Star je bil komaj 22 let.

Nakaj naslovov pesmi: **Pesem, Kmečka pesem, Pomladanska romanca, Ko dobrave se mrače, Pa ne pojdem prek poljan**

Josip Murn je izrazi lirik. Izraz lirika označuje pesmi, ki sporočajo čustva, razpoloženje in misli. Lirika je najbolj osebno pesništvo, v katerem pesniki izpovedujejo svoj notranji svet duševnih stanj.

Če želiš, si več o njem lahko prebereš na tej spletni strani.

Murn: <http://murn-aleksandrov.net/slo/default.asp>

PREVERJANJE (razumevanje umetnostnega besedila)

Josip Murn Aleksandrov

V DALJAVI

V daljavi mirni,
glej, zvezda se žari,
glej, zvezda se žari,
bledi in rumeni.

V poljani tihi,
glej, reka se srebri,
glej, reka se srebri
in v črno noč hiti.

V človeškem srcu,
glej, nade se rode,
kot zvezda so svetle,
kot reka odhite.

Nade = želje, upanje

Reši (odgovori, dopolni, izberi, poimenuj).

1. Pesem V daljavi je

a) balada b) lirsko-impresionistična pesem c) epska pesem č) romanca

2. Katere besede so središče v posameznih kiticah?

3. Kaj je pesnik 'ujel' v pesmi? Obkroži!

a) Opis narave b) bežen trenutek svojega doživljanja c) ljubezenski trenutek
č) ljubezen do domovine

Svojo izbiro utemelji v eni povedi.

4. Pesem je vsebinsko dvodelna. O čem govorita posamezna dela?

V prvem delu pesnik _____.

V drugem delu pesnik _____.

5. Pomembno mesto v pesmi imajo barve.

Naštej te besede. _____

Kateri besedni vrsti pripadajo? _____

6. Katera pesniška sredstva so uporabljena v pesmi? Obkroži!

a) pomanjševalnice b) primere c) poosebitve č) ponavljanje d) ukrasni pridevki

7. Izpiši primero ali _____.

8. Kaj doseže pesnik s ponavljanjem?

Kako imenujemo to ponavljanje?

9. Razloži naslov.

10. Razloži sporočilo pesmi. Pomagaj si z razlago: Pesem V daljavi je prisposoba za človeško življenje, ki je podobno dogajanju v naravi.)
